

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 1

Fylke: Akershus

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: N. Holand

Emne: Ard og plog

Bygdelag:

Oppskr. av: Fr. G. Skedsmo

Gard: Fredsno

(adresse): Løken i Soland

G.nr. 32 Br.nr. 26 og 37

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Egum (i samråd med flere)

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

- Til 1. Ard vites ikke brukt her
- 3. Flyppeplog var kjent her. Brüktet til å "flyppe" "molde" poteter med. — Hadde ristel. Velteffelen var av tre og liknet de på fig. 6
- 13. 7a. Fra omkring år 1895 til omkring 1915
- Her i bygden var en berømt plogsmed — Ole Böhler — som i tiden fra omkring 1840 til omkring 1878 smidde de ploger som ble brukt i Holand og omkringliggende distrikter. Prisen var i 1870 5 daler. Med hjelp av 1 beregnet smidde han en plog pr. dag (Opplysningen er fra hans broder som frændeløst lever.)
- 14. Vites ikke brukt her.
- 15. "Plogspa" — hadde likhet med en moderne bakkespa, men langt mindre og lettere.
- 16. Ble veltet mot velteffila
- 17. Ukjent her.
- 18. Bare høyreplog vites kjent her. (Unntatt moderne bakkeplog.)

Til 19: På Bøklers plog: Styret var gjort av et (eneste) trestykke med kløyv øverst til to håndtak (liqnet hornene på en gjutebukk). Nede på styret var åpning, hvor bakenden av åsen gikk igjen - her var dybde reguleringen: ved hjelp av treklosser som ble satt over eller under åsen (i åpningen) i likhet med fig. 16. Litt høyere veltjfel og med ristel. Ikke hjul eller slepesko

" 20: Ja.

" 21: Ukjent her.

" 22: "Plogslå" - en plankestubb eller oftest en bakhinne knapt 1 m. lang som plogen ble satt opp på.

" 23: Vites ikke brukt her.

Nævnt ord er ikke brukt om plog her. Al med tykk l., Hankjønn.

Plog uttales rett og slutt: plog.

Jeg beklager at dette svar kommer så sent - kanskje for sent.

Min tid er meget sterkt opptatt - her finnes ikke arbeidshjelp å oppdrive til gårdsbruk.

Arbødigst
K. S. Steensmo

3240